

Seminární úkoly – Evropská studia č. 6/10

Téma: Vznik právního pozitivismu: přirozené právo versus pozitivní právo

Úkol č. 1

Pokuste se vysvětlit význam slov:

Přirozené právo – přirozenost práva

Pozitivní právo – právní pozitivismus

Úkol č. 2

Na tomto příkladě se dá velmi dobře demonstrovat rozdílnost argumentace vycházející ze světa „Sollen“ nebo ze světa „Sein“

Přečtěte si následující případ:

„Pán A je nájemníkem a také domovníkem jednoho nájemného domu v Zürichu. V domě bydlí deset rodin a jeho majitelem je pán B. Nájemné pána A z důvodu vykonávání funkce domovníka je o 500 franků měsíčně nižší. (Tzn. A měl s B uzavřenou jak nájemní smlouvu tak smlouvu o vykonávání služby, která podle švýcarského občanského práva je atypickou smlouvou a podléhá speciální regulaci; úleva na nájmu je zde brána jako odměna.) Pán A však onemocněl a musel jít do nemocnice, kde zůstal měsíc, takže celý měsíc se nemohl o dům starat. Pán B si najal na danou dobu náhradního domovníka a v následující platbě zvýšil pánu A nájem o 500 franků. A odmítl zvýšení zaplatit a celá záležitost se dostala k soudu.“
Vaším úkolem je vžít se do role advokátů pána A a pána B. Advokát pána A bude rozumět případu z ryze kelsenovského hlediska. Advokát pána B bude obhajovat jeho jednání na základě práva vlastníka domu.

Vaším úkolem je a) popsat jak bude rozumět advokát pána A skutkové podstatě uvedeného sporu

b) na základě toho vytvořit argumentační řetězec jeho obhajoby (uved'te alespoň tři argumenty)

c) jak bude rozumět advokát pána B skutkové podstatě uvedeného sporu

b) na základě toho vytvořit argumentační řetězec jeho obhajoby (uved'te alespoň tři argumenty)

Úkol č. 3 **Co je právní pozitivismus?**

Přečtěte si Kelsenovo vymezení Ryzí nauky právní

Naše ukázka je z práce: Kelsen, H.: Ryzí nauka právní. Metoda a základní pojmy. Orbis Brno - Praha 1933. Kapitola I., str. 7 - 11; Kapitola II., str. 12 - 14; Kapitola V., str. 32 - 35. také viz k tomu Machalová, T.-Rázková, R.: Vybrané texty z dějin právní filosofie. PrF MU Brno 2000, str...

I. Právo a příroda

§ 1. Ryzí nauka právní je teorie pozitivního práva. Jakožto teorie chce svůj předmět výlučně a jedině poznávat. Pokouší se odpovědět na otázku, co je právo a jaké je právo, nikoli však na otázku, jaké právo býti má nebo jaké se má vytvořit. Jest právní vědou, nikoli právní politikou.

Nazývá-li se "ryzí" naukou o právu, jest tomu tak proto, poněvadž se chce omezit pouze na poznání, vztahující se k právu, a vylučovati z okruhu tohoto poznání vše, co nepřináleží k onomu předmětu, který jest považovati exaktně za právo. Což znamená: Ryzí nauka právní chce oprostiti právní vědu od všech prvků, jež jsou cizí jejímu předmětu. Jest to její základní metodický princip. Tento princip zdá se býti samozřejmostí, než jediný pohled na tradiční právní vědu, jak se byla vyvinula během 19. a 20. století, ukazuje zřetelně, jak je vzdálena tomu, aby odpovídala požadavku metodické ryzosti. Jurisprudence směřovala se zcela nekritickým způsobem s psychologii a biologií, ethikou a theologií. Neexistuje dnes již téměř žádná sociální věda, do jejíž oblasti proniknouti by nepovažovali juristé za přípustné; ba tito juristé dokonce považují za možné, že zdokonalí svůj vědecký názor, přivlastní-li si poznatky jiných disciplín. Tím ovšem zaniká vlastní právní věda úplně.

Uved'te základní znaky Ryzí nauky právní:

- a).....
- b).....
- c).....
- d).....

- e).....

Úkol č. 4.

Určete, které tvrzení charakterizuje právně pozitivistickou pozici v pojetí vztahu práva a morálky:

- a) *právo není nic jiné než etické minimum.*
- b) *právo a morálka jsou obsahem i formou vždy v souladu*
- c) *právo má být morální, ale právo nemá vlastnosti morálky;*
- d) *mezi právem a morálkou je vzájemný komplementární vztah.*
- e) *právo musí vždy vycházet z morálky*